

Elementi, metode, načini i postupci vrednovanja učenčkih postignuća

Nastavni predmet: Sociologija

Predmetni nastavnik: Željka Kalac

Razredni odjeli: treći razredi opće i prirodoslovno-matematičke gimnazije (3.A, 3.B, 3.C, 3.D)

Školska godina: 2026./2027.

Elementi vrednovanja

Usvojenost znanja

Vrednuje se: poznavanje i razumijevanje socioloških pojmova, teorija i pristupa, analiza i sinteza socioloških pojmova, teorija i pristupa, objašnjavanje društvenih odnosa, pojava i procesa, prepoznavanje i povezivanje društvenih odnosa, pojava i procesa.

Razvoj vještina

Vrednuje se: primjena socioloških pojmova na konkretnim primjerima, analiza društvenih odnosa, procesa i pojava, argumentirano raspravljanje o društvenim pojavama, interpretiranje podataka, tekstova i drugih izvora, istraživačke vještine, komunikacijske vještine, prezentacijske vještine, donošenje zaključaka, povezivanje osobnog iskustva s društvenim kontekstom.

Načini/pristupi vrednovanju

Vrednovanje odgojno-obrazovnih ishoda u učenju i poučavanju sociologije zasniva se na autonomiji i odgovornosti nastavnika u izboru metoda i tehnika vrednovanja. Nastavnik na početku i tijekom nastavne godine (prije specifične aktivnosti) upoznaje učenike s elementima i kriterijima vrednovanja, odgojno-obrazovnim ishodima, kompetencijama, planiranim metodama vrednovanja te razinom ostvarenosti za ocjenu *dobar* iz kurikulumu nastavnog predmeta. U nastavi sociologije primjenjuju se sva tri pristupa vrednovanju: **vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje i vrednovanje naučenog.**

Metode i postupci vrednovanja

Vrednovanje za učenje: rubrike, izlazne kartice, ciljana pitanja, vođenje rasprava, provjera domaćih zadaća, opažanje učenika tijekom individualnog rada, opažanje učenika tijekom rada u paru, opažanje učenika tijekom grupnog rada, konzultacije s učenicima tijekom provedbe

istraživačkog rada i druge metode koje nastavnica odabire i primjenjuje. Nastavnica autonomno odabire one metode i postupke koje procijeni najučinkovitijima, ovisno o svrsi vrednovanja, odgojno-obrazovnim ishodima, nastavnim sadržajima te potrebama i mogućnostima učenika.

Vrednovanje kao učenje: razgovor, vršnjačko vrednovanje, refleksije nakon aktivnosti, dnevnici učenja, skale procjene, učeničke mape, samovrednovanje, samoprocjena i druge metode koje nastavnica odabire i primjenjuje. Nastavnica autonomno odabire one metode i postupke koje procijeni najučinkovitijima, ovisno o svrsi vrednovanja, odgojno-obrazovnim ishodima, nastavnim sadržajima te potrebama i mogućnostima učenika.

Vrednovanje naučenog: pisane provjere, usmene provjere, eseji, plakati, mini istraživanja, prezentacije, analize slučaja, istraživački radovi, rasprave, debate i druge metode koje nastavnica odabire i primjenjuje. Nastavnica autonomno odabire one metode i postupke koje procijeni najučinkovitijima, ovisno o svrsi vrednovanja, odgojno-obrazovnim ishodima, nastavnim sadržajima te potrebama i mogućnostima učenika.

Učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

U radu s učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama primjenjivat će se potrebne prilagodbe procesa poučavanja i učenja, nastavnih materijala i sredstava te metoda i načina vrednovanja, u skladu s individualnim potrebama učenika i njihovim odgojno-obrazovnim mogućnostima.

Zaključna ocjena

Na kraju nastavne godine određuje se zaključna brojčana ocjena koja se izvodi temeljem elemenata vrednovanja jednake težine i pokazuje postignutu razinu učenikovih kompetencija ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda u nastavnom predmetu. Zaključna ocjena ne treba proizlaziti iz aritmetičke sredine, a za njeno se određivanje uzimaju u obzir i bilješke koje nastavnica evidentira tijekom nastavne godine (formativno vrednovanje).